

Storafjellet

**SAMMEN GIR VI BARNDOMMEN VERDI:
LEK OG GLEDE, HVERDAGSMAGI
OG VENNEGARANTI.**

PEDAGOGISK PLAN 2025-2026

FUS-REGLA:

**ALLE HOLDER HENDER
HER ER VI VENNER
FUS LEKER MEST
ALLE BARN ER BEST**

INNHold

KONTAKTINFORMASJON	4
INFORMASJONSKANALER.....	5
ÅPNINGSTIDER	6
DAGLIG LEDER HAR ORDET.....	7
GRUNNLAGET FOR BARNEHAGEDRIFT.....	8
STORAFJELLET FUS BARNEHAGE.....	9
PERSONALET I BARNEHAGEN 2025-2026 (pr.august 2025)	10
AVDELINGENE.....	11
MÅLTID.....	12
Matvareintoleranse/allergi og legeattest	13
TURER	14
OVERGANG FRA HUNNABERGET TIL KODLEBERGET	15
OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE	17
VÅRT BARNESYN	18
BARNDOMMENS EGENVERDI	19
FOKUSOMRÅDER 2021-2022	21
TILKNYTNING OG TRYGGHET.....	23
MOBBE-REGELVERK FOR BARNEHAGENE.....	26
KULTUR OG VERDIFORMIDLING	28
FUS.....	29
VERDIGRUNNLAG FOR FUS-BARNEHAGENE.....	29
VERDIORD FOR FUS -BARNEHAGENE	30
4 HOVEDMÅL FOR FUS-BARNEHAGENE.....	31
4 KUNDE-LØFTER I FUS-BARNEHAGENE.....	32
SERVICE-ERKLÆRINGEN.....	33
HVA BARNEHAGEN SKAL VÆRE (i flg Rammeplanen).....	34
LEK	34
LÆRING	35
OMSORG	38
DANNING	39
BARNES MEDVIRKNING	40
VENNSKAP, FELLESSKAP, SOSIAL KOMPETANSE OG MOBBING	41
MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT	43
KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	44
LIKESTILLING OG LIKEVERD.....	47
BÆREKRAFTIG UTVIKLING	48
LIVSMESTRING OG HELSE.....	50

FAGOMRÅDENE	52
1.KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	53
2.KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	54
3.KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	55
4.NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	56
5.ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	57
6.NÆRMILJØ OG SAMFUNN	58
7.ANTALL, ROM OG FORM	59
DOKUMENTASJON OG VURDERING.....	60
DOKUMENTASJON.....	60
VURDERING.....	61
SAMARBEIDSPARTNERE.....	62
URT	62
KOMPETANSEPLAN.....	63
Barnet først!	63
«Selvstendig, sunn og trygg.	63
Sammen om den gode oppvekst i Bjerkreim»	63
LOVER, VEDTEKTER OG FORSKRIFTER FOR BARNEHAGEN	64
FORSKRIFT OM MILJØRETTET HELSEVERN I BARNEHAGER OG SKOLER	66
ETISKE RETNINGSLINJER.....	66
PEDAGOGISK PLAN	66
PLAN FOR PSYKOSOSIALT ARBEID I BARNEHAGEN.....	66
OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE.....	66
VEDTEKTER, ERKLÆRINGER OG PLANER FOR FORELDRE	67
VEDTEKTER	67
SERVICEERKLÆRING.....	67
FOKUSOMRÅDER	67
PEDAGOGISK PLAN	67
PLAN FOR PSYKOSOSIALT ARBEID I BARNEHAGEN.....	67
OVERGANGEN BARNEHAGE - SKOLE	67
NOEN BILDER	68

KONTAKTINFORMASJON

ADRESSE:

Storafjellet FUS barnehage,
Kodleberget 22, 4389 Vikeså

MAIL:

dl.storafjellet@bhg.no

TELEFON:

51314144

DAGLIG LEDER:

Rune Halvorsen

48348586

TELEFON-AVDELINGENE:

Hunnaberget (0-3)

51314144 tast 1

Kodleberget (3-6)

Lillebjørn 51314144 tast 3

Orion 51314144 tast 2

Storebjørn 51314144 tast 4

INFORMASJONSKANALER

MyKid*

Barnehagen bruker aktivt plattformen «MyKid» som hovedinformasjons-kanal mellom hjem og barnehage. MyKid skal/ må lastes ned som en app på mobiltelefonen (o.l.), og man må så få tilgang /passord fra daglig leder for å aktivere den.

MyKid er helt nødvendig både å ha og å bruke aktivt når man har barnet sitt i barnehagen vår, fordi:

- Her kommer all informasjon fra barnehagen, bilder og ofte noen ord om «dagen i dag».
- Her formidles beskjeder om for eksempel foreldresamtaler, at barnet trenger flere bleier, mer skiftetøy osv.
- Foreldre kan enkelt skrive inn barnets fravær og ferier, og gi oss andre nødvendige beskjeder eller tilbakemeldinger vedrørende barnet. Det er derfor ikke nødvendig å ringe oss for å gi beskjed.

Likevel; vårt fysiske møte er veldig viktig, nødvendig og verdifullt!

MyKid vil aldri kunne erstatte **den daglige kontakten** vi har med hverandre i hente - og bringe situasjonen. Det er derfor viktig at vi holder fast på og benytter oss av det mest mulig.

Barnehagens hjemmeside: <https://fus.no/storafjellet>

Barnehagens facebookside: Storafjellet FUS barnehage

Barnehagens instragramprofil: Storafjelletfus

På facebook og instagram blir det fra tid til annen lagt ut litt informasjon, bilder eller filmer fra barnehagelivet hos oss (selvsagt i henhold til personvernloven og gitte tillatelse).

ÅPNINGSTIDER

Mandager til fredager:

kl. 06.30 - 17.00

Vi holder åpent hele året,

bortsett fra:

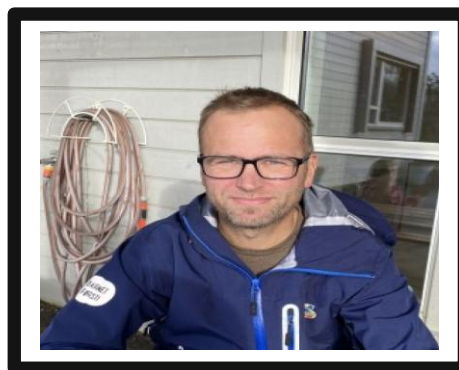
- 5 planleggingsdager
- nasjonale helligdager

Dager med redusert åpningstid

(kl. 06.30-12.00):

- Julaften
- Nyttårs-aften
- Onsdag før skjærtorsdag

DAGLIG LEDER HAR ORDET

Å starte i barnehage er en stor forandring for både barn og foreldre. Fra å være hjemme med få mennesker rundt seg, til å ha kanskje 15 - 20 barn og ansatte, er en endring som krever en viss tilvenning. Det er mange nye inntrykk og lyder - men også mange nye muligheter som åpner seg.

Barn er en fantastisk skapning, de har en enorm vilje til læring og tilpasser seg ut fra de muligheter de får.

Vår oppgave er å utruste deres barn med evner og kunnskap som blir tatt med videre inn i skolealder og resten av livet. Dette er en enorm oppgave. Den utviklingen som skjer med deres barn i løpet av barnehagealderen er grunnleggende for alt, - livet ut.

For å kunne lykkes i denne oppgaven, krever det et tett samarbeid mellom hjemmet og barnehagen.

Vi er ikke, og skal heller ikke være, foreldre-erstattere.

Vi er profesjonelle, og vi har sett mange barn og mange typer adferd og kan derfor hjelpe og veilede i utfordringer dere måtte ha med deres håpefulle på hjemmebane.

Og dere kan hjelpe oss med utfordringer vi måtte få i barnehagen.

Den pedagogiske planen er et arbeidsredskap for de ansatte. Samtidig er det også en mulighet for deg, som forelder, til å lese hvordan vi arbeider og hvilke tanker som ligger bak.

Vi ønsker en åpen og god dialog med deg som forelder og håper du kommer med innspill - ris og ros - i hverdagen.

Velkommen til Storafjellet FUS barnehage !

Rune Halvorsen
Daglig leder

GRUNNLAGET FOR BARNEHAGEDRIFT

(mer og grundigere om dette på si. 61)

FN'S BARNEKONVENSJON

Barnekonvensjonen er en internasjonal lov som sikrer at alle barn har rett til mat, klær, et sted å bo, helse, skolegang, deltakelse og innflytelse, omsorg og beskyttelse. **Man skal ta hensyn til hva som er «til barnets beste».**

BARNEHAGELOVEN

Barnehageloven er det styrende dokument for barnehagene i Norge. Barnehageloven i Norge bygger på FN's barnekonvensjone og bruker også det samme begrepet («Barnets beste») i §§ 43, 48, 55.

RAMMEPLANEN FOR BARNEHAGER (2017)

Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven. Den gir en utdypende forklaring på barnehagens formål, hvilke verdier den pedagogiske virksomheten skal bygges på, innholdet og barnehagens samfunnsmandat.

VÅR PEDAGOGISK PLAN

Den pedagogiske planen (som du nå leser i) er et arbeidsredskap for oss som har vårt daglige virke i barnehagen. Den har FN's barnekonvensjon og Barnehageloven i Norge som fundament, og bygger videre på det som er beskrevet i Rammeplanen 2017.

Den pedagogiske planen er en dokumentasjon på barnehagens verdier, holdninger, valg og begrunnelser, og den gir blant annet informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid.

STORAFJELLET FUS BARNEHAGE

Storafjellet FUS barnehage er en privat barnehage som åpnet 26. mai 2008.

Barnehagen er bygget av Trygge barnehager AS og driftes av FUS AS.

Som FUS-barnehage har vi et godt samarbeid med de ca 170 andre FUS-barnehagene som finnes rundt om i Norge. Vi har alle felles service-erklæring og verdigrunnlag, noe som gjør at man vil oppleve de samme grunnelementene uansett hvilken FUS-barnehage man måtte velge.

Storafjellet FUS barnehage ligger ved foten av Storafjellet (537 m.o.h.), som du ser i bakgrunnen på bildet. Barnehagen er fint og lunt plassert ved siden av en liten kolle; Kobleberget. Jorde, utmark, kulturbeite, skog og fjell er nærmeste nabo. Det er gå-avstand til sentrum, Vikeså skule, bibliotek, svømmehall, kulturskule og Bjerkreimshallen.

Barnehagen er organisert med 2 avdelinger; en for 0-3 åringer og en for 3-6 åringer.

Hver dag serverer vi 3 måltider; frokost, lunsj og et fruktmåltid. Matboks hjemmefra er ikke nødvendig hos oss!

Barnehagen tilbyr plasser på 100%, 80% og 60%.

Foreldremøter og foreldresamtaler blir avholdt hver høst og hver vår. Barnehagen har 5 planleggingsdager i løpet av året, og da er barnehagen stengt.

Personalet vårt er en god blanding av unge og godt voksne kvinner og menn, som til sammen sitter inne med mye erfaring, kunnskap og kompetanse om- og med barn. Fra 1.8.21 vil det være 5 menn og 15 kvinner i den faste staben vår.

PERSONALET I BARNEHAGEN 2025-2026

(pr. august 2025)

DAGLIG LEDER

Rune Halvorsen

KOKK

Monica Refsland

ASSISTENTER

Bjørgunn Bjerkreim
Heidi Reed
Anbjørg Fuglestad
Mona Bue

BARNE-OG UNGDOMSARBEIDERE

Anja Lüneberg
Cecilie Fuglestad(barnehagelærer
disp til utgangen av desember
Randi Brattebø

FAGARBEIDERE

Eva Janett B. Bue
Iris Hille Mellemstrand

PEDAGOGER

Ellen Gåsland
Frode Øglend
Eileen Espeland
Stine Aasen
Lene Oliversen
Dee Sa Lee Na Htoo(Permisjon til
januar.

RINGEVIKARER

Anita Svela - Janto Øen Olsen, Mary
Hram Sui, Martha Kristin Wallevik

AVDELINGENE

Storafjellet FUS barnehage har 2 avdelinger:

HUNNABERGET 0-3 ÅR

KODLEBERGET 3-6 ÅR

Hunnaberget rommer alle barna mellom 0 og 3 år. De minste blir skjermet i tilvenningstiden, og så når alt er nytt for dem og de trenger det trygt og rolig sammen med noen få kjente voksne.

Kodleberget er en stor avdeling, men barna tilhører ulike grupper etter årskull:

**LILLEBJØRN
3-4 ÅR**

**ORION
4-5 ÅR**

**STOREBJØRN
5-6 ÅR**

Vi har også **andre gruppeinndelinger** gjennom deler av dagen, for eksempel førskolegrupper, badegrupper, biblioteksgrupper, turer, samlinger osv. Noen av disse gruppene er aldersblandet, mens andre er for årskull.

De to avdelingene våre jobber på ulike måter fordi barna har ulike behov, alt etter hvor de har kommet i sin utvikling. Likevel har begge avdelingene samme mål og retning, noe denne pedagogiske planen er et resultat av..

Hos oss i Storafjellet :

- er alle mennesker like viktige, alle skal bli sett, hørt og anerkjent
- har vi fokus på de indre verdiene, det som virkelig betyr noe
- får alle barn samme tilbud gjennom barnehage-løpet; for eksempel i forhold til kulturskoletilbudet, bading i vinterhalvåret, karneval m.m
- har vi stor takhøyde til alle som kommer til oss, både store og små.
- ønsker vi å være fleksible og forme barnehagehverdagen slik at det enkelte barn skal ha en best mulig dag ut fra sine ønsker og/ eller behov.

MÅLTID

Måltidene i Storafjellet FUS barnehage er en viktig del av vårt pedagogiske tilbud. Vi ønsker at måltidene skal være en positiv opplevelse, og der målet er å gi barna gode kostvaner, samt utvikle deres forståelse for mat og måltider.

Maten skal gi barna en allsidig, sunn og sansemessig opplevelse.

FUS SmartMat

FUS barnehagene har et såkalt «FUS Smartmat»-konsept.

Dette går ut på å fremme matgleden hos barn ved å bruke mest mulig rent kjøtt/fisk og alltid grønnsaker til måltidene.

Barn bruker mye energi på lek og utforskning i løpet av dagen, derfor er næringsrik og riktig mat en forutsetning for å sikre optimal utvikling av hjernen og resten av kroppen. Det bør ikke gå mer enn 3 timer mellom hvert måltid.

Vi er så heldige å ha vår egen fantastiske kokk.

Kjøkkenet er barnehagens «hjerte».

Det er alltid et pulserende liv i dette rommet, mange aktiviteter kan foregå her. Ofte er ivrige barnehender med og forbereder maten; skreller egg, gulrøtter eller poteter, skjærer opp lapskausbiter og mye mer.

1-2 ganger i uken serveres varm lunsj/middag hos oss.

Rett som det er får vi nybakte rundstykker eller foccatia, nylaget fruktyoghurt eller nystekte, sunne lapper.

Frokost blir servert inne på avdelingene, lunsj spises inne eller ute, og fruktmåltidet spises som oftest ute.

Matvareintoleranse/allergi og legeattest

Noen barn reagerer på diverse matvarer.

For at barnehagen skal kunne ta hensyn til dette, kreves det en legeattest.

For å i vare ta barn med matvareintoleranse/allergi trenger også barnehagen nøyaktig informasjon om hva barnet reagerer på, grad av sensitivitet, symptomer og behandling. En god dialog mellom barnehage og foreldre er nødvendig.

TURER

Storafjellet FUS barnehage har et allsidig, vakkert og variert nærmiljø. Naturen og nærliggende områder rundt barnehagen blir aktivt brukt av de ulike turgruppene hver eneste uke gjennom hele året og uansett vær.

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«Variert fysisk aktivitet både inne og ute er av stor betydning for utvikling av motoriske ferdigheter og kroppsbeherskelse. Aktiv bruk av natur og nærmiljø gir mange muligheter».
(KD, 2017).

Vi ønsker å gi barna mange gode turopplevelser. De skal få glede ved å være i naturen, oppleve mestring og utvikle god kroppsbeherskelse. Samtidig er det av stor betydning å få gode felles opplevelser sammen med andre barn og voksne.

Vi bruker god tid på turene, og er det noe som fanger barnas interesse langs veien, så blir det fort gjenstand for masse lek og undring.

Å gå på en skogs-sti kan fort bli til et rungende barnekor med «Jeg gikk en tur på stien», og ei bru over en bekk kan fort bli til eventyr og spontant drama om «Bukkene Bruse». Vi forsøker å gripe tak i de mulighetene som dukker opp for å stimulere barna på ulike måter.

Turene våre kan være planlagt av voksne og knyttet til aktuelle fokusområder vi jobber med gjennom året. Men like ofte får barna komme med innspill og påvirke hva turene skal inneholde, hvor den skal gå og hva vi må ha med oss .

OVERGANG FRA HUNNABERGET TIL KODLEBERGET

Til vanlig er avdelingene Hunnaberget og Kodlebeget sammen om ettermiddag. *(I koronatiden har vi måttet gjøre dette på andre måter enn beskrevet her).*

Vi har frokost inne på avdelingene fram til 08.30. Noen spiser, andre leker, og de ulike aktivitetene kommer i gang når frokosten er ferdig; slik som samlinger, utelek og turer.

På ettermiddagstid slås avdelingene sammen inne eller ute, fram til barna blir hentet.

For at overgangen mellom Hunnaberget og Kodleberget skal bli best mulig, er det viktig at barna skaper relasjoner seg imellom på tvers av avdelingene. Dette får barna god anledning til hos oss om ettermiddagene og ellers i utetida (bortsett fra når vi må være kohort-vis).

Vi vet at barn lærer gjennom lek og samspill med andre barn, å vise omsorg, tilpasse seg ulike situasjoner og etablere vennskap uansett alder.

Samtidig vil det være en trygghet for de små 3-åringene, som skal flytte over fra Hunnaberget til Kodleberget, at de allerede kjenner både barn og voksne på den nye avdelingen.

Vi har fokus på å «spleise» de eldste barna på Hunnaberget sammen med de minste på Kobleberget i ulike aktiviteter.

Når de eldste barn på Hunnaberget bytter avdeling, er det minst en fast voksen fra avdelingen som blir med barna over til Kobleberget. Det gjør vi for å skape den tryggheten og kontinuiteten de trenger ved oppstart på ny avdeling.

OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE

Gjennom året har barna mange ganger vært på bibliotek-tur og på bading i svømmebassenget, som begge ligger i skolen. Ofte går vi over skolegården når vi er på tur, og rett som det er benytter vi lekeplassen utenfor skolen. Barna blir med andre ord kjent med området og skolen gjennom flere år.

Fra høst til vår arbeider vi målrettet mot at skole-starterne skal få en så god overgang fra barnehage til skole som mulig, blant annet gjennom førskole-samlinger. Her er det et mer målrettet fokus på skoleforberedende aktiviteter, og med leken som inngang til læring.

Førskolegruppen er IKKE en «mini skole» hvor barna skal lære å lese, skrive og regne. Vi har mest fokus på barnas sosiale samspill og sosiale kompetanse, som er viktige elementer for at barna skal få en god skolegang med høy trivsel.

Bjerkreim kommune har et systematisk og forpliktende samarbeid mellom barnehagene og skolene, som skal sikre trygghet for barn, foreldre og personal.

En detaljert plan for overgang barnehage - skole finnes på barnehagens hjemmeside. www.fus.no/storafjellet

VÅRT BARNESYN

Barndommen er en livsfase med egenverdi akkurat som alle andre faser i livet. Den aller viktigste delen av barndommens særpreg er **leken**.

Barna er sosiale aktører. De bidrar selv med idéer, innspill og kreativitet i egen og andre barns lek. De bygger også relasjoner gjennom lek med andre. Samspill med andre mennesker er helt avgjørende for barnas utvikling og læring.

Vårt barnesyn ses igjen i hverdagen slik:

- vi opptrer respektfullt mot alle barn og voksne fordi vi er likeverdige som mennesker uansett alder.
- vi har god tid og er opptatt av barnet i her og nå-situasjonene.
- vi bygger videre på barnas interesser og ønsket om å få vite mer om hva de er opptatt av her og nå.
- vi gir barna rom, tid og anledning til å prøve, mestre og til å feile.
- vi fokuserer på at alle barna skal bli sett, hørt og anerkjent for den de er, og at de skal ha medvirkning over egen hverdag og barndom.

Alle skal bli møtt med respekt og likeverd!

BARNDOMMENS EGENVERDI

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

*Barnehagen skal anerkjenne og verne om egenverdien til barndommen.
Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom som er preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt (KD, 2017, s. 8)*

Å anerkjenne barndommens egenverdi handler om "å se barnet som subjekt". Det innebærer å se barnet slik det er her og nå, akkurat slik det framtrer for oss, og når det er seg selv.

Barnet skal møtes med respekt for sin opplevelsesverden, og det at barn og voksne er likeverdige, er fundamentalt.

I det å anerkjenne at barndommen har egenverdi, ligger det også en forståelse av at alle barn er kompetente. De er i seg selv nysgjerrige og utforskende, det ligger i barnas natur å undersøke, mestre og lære nye ting.

De erfaringer, opplevelser og relasjoner de har fått i livet sitt, har også gitt dem kunnskap av ulike slag. Selv om barnet ikke alltid kan gi uttrykk for denne kunnskapen, «vet» kroppen deres det.

Å anerkjenne barnet styrker barnets selvfølelse og mentale helse, og virker forebyggende i forhold til mobbeproblematikk og alvorlige voldshendelser senere i livet.

Den første rammeplanen for barnehager som understreket at barndommen er en livsfase med egenverdi, kom i 1995. Den slo fast at barndommen ikke kan forseres og den kan ikke tas igjen.

Dette perspektivet peker på hvilke kvaliteter barnehagen skal ha.

Den skal ikke først og fremst være en forberedelse til skolen, men en periode i livet der barna opplever glede og humor, lek, sosialt samspill og vennskap.

Slik anerkjenner vi i Storafjellet barndommens egenverdi:

- **Ved «å se barna med det gode blikk»!**
Det innebærer at personalet har en åpen, positiv og respektfull holdning og væremåte i forhold til alle barn i barnehagen.
- **Ved å være nærværende voksne både fysisk og mentalt!**
Det innebærer at personalet er aktive deltakere i alle situasjoner i barnehagen. Dette legger grunnlaget for konstruktive, menneskelige relasjoner og vennskap, i- og gjennom lek, både i barnehagen og andre steder.
- **Ved at barna får medvirke i sin barnehage-hverdag!**
Det innebærer at personalet lar barnas mange ideer og innspill bli tatt på alvor og anerkjent, og at barnet opplever å få påvirke sin dag i barnehagen. Så langt det er mulig og forsvarlig sier vi JA! til innspill, spontanitet og kreativitet!
- **Ved å bidra til at alle barn opplever å bli sett og anerkjent for den de er!**
Det innebærer at personalet ikke gjøre forskjell eller favoriserer, men synliggjør hvert enkelt barns viktige plass og verdi i fellesskapet.

- **Ved å legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiv og handlinger!**

Det innebærer blant annet at personalet tar barn "på fersken" i å gjøre noe godt mot andre eller for andre, samt gir dem positive tilbakemeldinger.

- **Ved å støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.**

Det innebærer bevisste og nærværende voksne som ser barnet og gir oppmuntring, veiledning, trøst, applaus mm.

Å jobbe for et inkluderende fellesskap for absolutt alle, er også helt sentralt.

FOKUSOMRÅDER 2025-2026

1. Alle er ulike og alle er unike

(oktober)

Fokuset vil være på likheter og ulikheter vi mennesker har på så mange vis (utseende, kultur, livssyn, nasjonalitet, legning, familiekonstellasjon mm). -Men likevel er alle verdifulle og unike slik de er i seg selv.

Målet er å gi barna bevissthet om dette, skape gode holdninger til hverandre og en erfaring av å høre til i barnehage-fellesskapet akkurat slik som de er. Dette vil kunne fremme en god og trygg barnekultur der vi har respekt for hverandre, og der krenking og utestenging ikke hører hjemme.

2. Norske folkeeventyr

(November)

Vi dypdykker ned i våre kjære folkeeventyr.

3. Kroppen

(januar-februar)

Dette fokuset har vi årlig hos oss. Vi lærer om kroppen både inni og utenpå med riktige navn, -om tanker, følelser og grensesetting.

Et hvert menneske eier sin kropp og bestemmer selv over den!

Dette er et viktig bidrag til det å gi barna ord og viten om hva som er greit og ikke, og slik kan bidra til at barn kan forstå om de blir utsatt for noe som ikke er greit, så som voldelige overgrep eller seksuelle overgrep. Viktig er det også at barna lærer at de må si ifra til noen de er trygge på dersom noen går over grensene deres.

4. Naturglede

(mars-juni)

I forhold til fysisk og psykisk helse, lek, mestring, glede, utvikling av relasjoner og vennskap, samt det å skape gode opplevelser og minner, er det lite som kan måle seg med det å bruke naturen. Naturen er verdens beste og største lekeplass, og vi er så privilegerte å ha den rett utenfor gjerdet vårt.

TILKNYTNING OG TRYGGHET

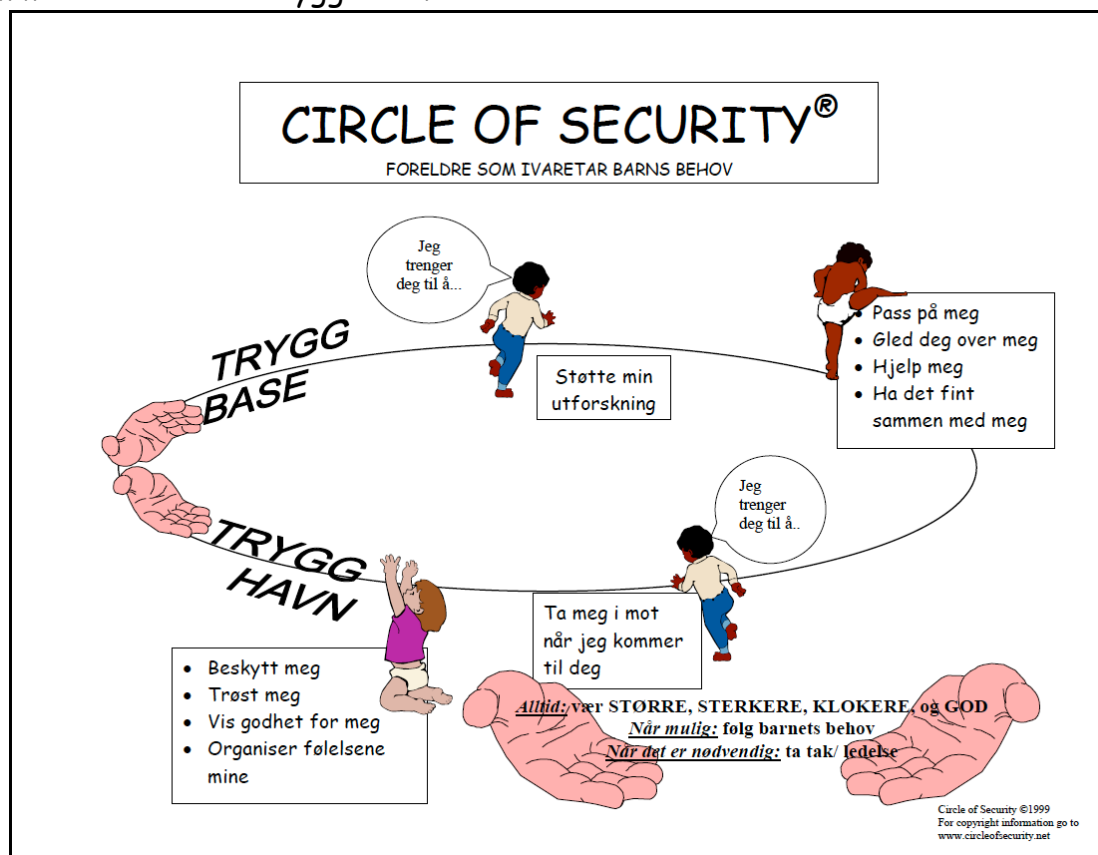
I Storafjellet FUS barnehage ønsker vi at alle barn som begynner hos oss skal få en best mulig oppstart og tid i barnehagen, det være seg de aller minste barna, som starter en ny epoke som barnehagebarn, eller større barn som begynner hos oss.

Den viktigste tilknytningen barnet har er til sine foreldre.

Den danner den viktigste rammen rundt barnets utvikling.

For et lite barn kommer trygghet først. Menneskebarnet kommer til verden med et innebygget og automatisk «program» for å søke trygghet og beskyttelse. Barnet trenger å motta omsorg og vi voksne må gi barnet den omsorgen det trenger.

Trygghetssirkelen (Circle of Security) er en modell som viser barnets behov for tilknytning og en trygg havn, samtidig som barnet har et behov for å utforske, erobre og mestre verden. Når barnet utforsker kan det og vil det ha behov for å komme tilbake til en trygg base.

Foreldrene vil i de fleste tilfeller være de primære omsorgspersonene barnet vil søke mot, altså være den trygge basen og den trygge havnen.

Personalet i barnehagen vil, som oftest, være sekundære omsorgs-personer for barnet.

I dag tilbringer over 90% av små barn mange timer i barnehagen hver uke. Derfor er det så viktig for barna å også ha trygge omsorgspersoner, som er både trygg base og sikker havn, den tiden barnet er her i barnehagen.

I Storafjellet har vi fokus på:

- -å bygge og skape gode relasjoner til det enkelte barnet.
- -å gi hvert barn trygghet så de tør å «dra ut» for å utforske, og trygghet slik at de naturlig kommer tilbake til når de trenger hjelp eller omsorg.
- -å beskytte barnet, trøste og vise godhet.
- -å være der for det enkelte barnet og hjelper dem med å organisere følelsene sine.
- -å være trygge voksne som ser barnet og dets behov og legger til rette.
- -å møte dem, være nær, bruke mye tid sammen med dem og vise barnet den samme respekten vi viser voksne.

**Den voksne skal ALLTID være
STØRRE, STERKERE, KLOKERE og GOD!**

**Når det er mulig: følg barnets behov.
Når det er nødvendig: ta ledelsen.**

I Storafjellet tilbyr vi:

- **Oppstartsamtale**

Vi har samtaler sammen med nye foreldre i god tid før barnet starter i barnehagen.

Slik kan vi bli bedre kjent med hverandre, avklare forventninger vi har til hverandre, og få kunnskap om behov dere som foreldre- og barnet har.

- **Barnehagebesøk**

Vi gir mulighet for å komme på besøk (en eller flere ganger) til barnehagen sammen med barnet før oppstart.

- **Foreldreaktiv tilvenning**

Vi anbefaler at foreldre setter av 5 dager til tilvenning. Særlig for de yngste barna vil dette være nødvendig. Det tar tid å bli trygg.

Hos oss er foreldrene selv aktive sammen med sitt barn; i lek, i måltid og stell, og i forhold til legging (legger og tar opp eget barn). Hensikten er at barna skal få god tid på å bli kjent i nye omgivelser, og bli gradvis kjent med sin kontaktperson/primærkontakt og de andre barna på avdelingen.

Foreldresamarbeidet får en god start ved at foreldrene selv har en aktiv rolle, og blir trygge i forhold til det daglige livet i barnehagen.

- **Individuelle behov og tilretteleggelse**

Barnets rutiner og behov er viktige. Vi legger til rette for individuelle behov for mat, hvile og omsorg for hvert enkelt barn.

- **Mindre grupper**

Vi vet at små barn er tjent med å være i mindre grupper både i forhold til stimuli, trygghet og forutsigbarhet. Vi legger derfor til rette for lek, turer, måltid m.m. i mindre og tilrettelagte grupper med kvalifiserte voksne.

MOBBE-REGELVERK FOR BARNEHAGENE

Nytt regelverk

1.januar 2021 innførte regjeringen et tydeligere regelverk som skal sikre at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag (Udir, Barnehagemiljø, 09.12.2020).

Kommunal mobbeplan

Bjerkreim kommune har utarbeidet en tydelig mobbeplan for barnehagene sine

Det er null-toleranse mot mobbing!

I Storafjellet jobber vi med dette gjennom forebyggende tiltak og straks-tiltak.

Forebyggende tiltak mot mobbing:

- Vi i personalet diskuterer våre egne holdninger, fordi det er viktig at vi har et felles grunnsyn om hva blant annet sosial kompetanse innebærer.
- Leken verdsettes høyt og må prioriteres. Gjennom den lærer og utvikler barna seg.
- I lek -og aktivitet- har vi fokus på å skape gode relasjoner og vennskap, og da er den sosiale kompetansen til barna viktig.
- Vi er fysisk og mentalt nærværende, og delaktige i lek og aktivitet.
- Vi observerer hvordan barna har det, hva som rører seg blant barna, og vi støtter og veileder barna der det trengs.
- Vi søker å skape et godt og inkluderende miljø der barna trives.
- Vi liker å framelske «gyldne øyeblikk», som gir gode, felles opplevelser.
- Vi deler barna i mindre grupper, som gjør at det er lettere å bli kjent hverandre og knytte vennskap.

- Vi ser på det som svært viktig å framelske «vi-et», de små fellesskapene (gruppene) og stor-fellesskapet (alle på huset). Her utvikles respekt og toleranse for hverandre, vi er alle likeverdige og hører til i mangfoldet.
- Vi går straks inn og veileder barn og stopper adferden dersom vi observerer at barn krenker og/ eller utestenger andre barn.
- Vi gjennomfører hvert år barneintervju med førskolebarna.
- Vi forsøker å gi informasjon og å ha tett foreldresamarbeid. Vi har fast 2 foreldresamtaler i året og oftere om nødvendig (formelle samtaler). De uformelle samtalene (f.eks. praten i gangen) har også stor betydning.

Straks-tiltak dersom vi observerer eller får tilbakemeldinger om mobbing:

- Vi snakker straks med de involverte partene, både den som føler seg mobbet og den som har utført handlingen
- Vi trygger barnet som har det vondt, og er tett på med hjelp og støtte, helt fram til barnet har det trygt og godt igjen
- Vi snakker med det barnet som har mobbet, og er tett på med hjelp og veiledning
- Vi informerer daglig leder
- Vi informerer foreldrene til begge parter, forteller om hva som har skjedd og/eller skjer, og finner løsninger sammen for å hjelpe de involverte
- Vi vurderer om vi trenger bistand fra andre, for eksempel råd og veiledning fra faginstanser (Familien hus, PPT, BUP mm)
- Vi dokumenterer hendelsen og prosessen.
- De involverte partene skal få være med i evalueringsprosessen i etterkant, barnas foreldre og personale.

KULTUR OG VERDIFORMIDLING

Kultur- og verdiformidling er en overlevering som foregår i samspillet mellom voksne og barn gjennom hverdag og fest også i barnehagen.

Kulturell identitet er først og fremst en følelse av å tilhøre samfunnets fellesskap, som igjen er en viktig faktor i barnas identitetsutvikling.

Det viktigste i kultur- og verdiformidlingen er de holdningene og verdiene vi formidler til barna.

I Storafjellet legger vi vekt på dette:

- å lage samlingsstunder og opplevelser der alle barn og voksne er sammen, nettopp for å kjenne på «stor-fellesskapet» alle er en del av i barnehagen.
- å hjelpe barna å se hvem som er borte fra barnehagen i dag, for eksempel hvis noen er syke eller på ferie, for nettopp å fokusere på at noen som hører til «mangler» hos oss. Det barnet blir savnet!
- likheter fremfor forskjeller mellom folkslag, kulturer legning og religion.
- å praktisere «rettighet» ut fra behov og ikke ut fra et prinsipp om likhet.
- å markere høytider og merkedager til de religionene som er representert i barnegruppen. Alt fra en enkel markering i samlingsstund til perioder der markeringen vil prege de fleste aktiviteter i barnehagen.
- at vi personale må være aktive formidlere av de kulturelle verdiene i Norge, og formidle dette til barna på en engasjerende måte.

FUS

VERDIGRUNNLAG FOR FUS-BARNEHAGENE

Sammen gir vi barndommen verdi:
lek og glede,
hverdagsmagi
og vennegaranti.

Som FUS barnehage er vårt mål å være til stede og nærværende for barna, å gi dem utviklingsmuligheter og å styrke ferdighetene til den enkelte.

Vårt arbeid med visjonen vises igjen i hverdagen blant annet gjennom leken. Her får barna mulighet til å utfolde seg og utvikle leken i samspill med hverandre, og med støtte og veiledning fra de ansatte.

Gjennom all lek og aktivitet i barnehagen går fokuset på vennskap og respekt for hverandre som et gjennomgående tema. Det handler om å gi barna sosial kompetanse.

Hva er en god venn? Hva gjør venner sammen? Hvordan får vi venner? Hva sier venner til hverandre? Hvordan blir man venner igjen om man har såret hverandre?

I følge forskning bidrar sosial kompetanse til at vennskapsbånd knyttes, og at det vil være en forebyggende effekt mot mobbing og utestenging.

For å sikre at visjonen vår «lever», er vi avhengige av å få tilbakemeldinger fra dere foreldre. Tilbakemeldinger kan gis direkte til personalet, på foreldresamtalen, via S.U. eller gjennom spørreundersøkelsen, som holdes hvert år i mars/april måned.

VERDIORD FOR FUS -BARNEHAGENE

Glødende
Skapende
Tilstedeværende

Disse tre verdiordene går som en rød tråd gjennom alt samspill i barnehagen vår.

«Glødende» innebærer at

- vi er engasjerte og bruker oss selv og alle våre individuelle egenskaper og talenter i arbeidet med barna.
- vi trives og har det fint i barnehagen, fordi vi er en del av en kultur og et miljø som oppleves god og trygg å være i.
- vi er rollemodeller og vet at vår glød vil «smitte» over på barna.

«Skapende» innebærer at

- vi bruker vår kreativitet og kompetanse når vi legger til rette for -og skaper -gode situasjoner for læring og lek sammen med barna.
- vi er kreative og skapende i møte med barnas initiativ og idéer, og også i møte med ulike materialer som kan brukes i aktivitet og lek.
- vi legger til rette for -og skaper- magiske øyeblikk som barna kan huske resten av livet.

«Tilstedeværende» innebærer at

- vi slipper oss løs i lek og aktivitet sammen med barna.
- vi som voksne klarer å legge fra oss «viktige voksenoppgaver» vi tenker vi må gjøre, til fordel for å gripe gylne muligheter og øyeblikk sammen med barna.
- vi jobber kontinuerlig for å ha barnet i fokus, og at vi ser og anerkjenner hvert enkelt barn.
- vi er nærværende både fysisk og mentalt.

4 HOVEDMÅL FOR FUS-BARNEHAGENE

Her er en kort beskrivelse av hvordan vi jobber for å oppfylle disse målene.

1.MÅL: FUS-barn har et positivt selvbilde.

- Vi bekrefter og anerkjenner barnet for den de er gjennom ros og oppmuntring, og gjerne når andre barn og voksne hører på. Det er verdifullt og holdningsskapende for barnet selv og tilhørerne å bli fram-snakket.
- Vi har tid og rom for å gi barna mestringsfølelse gjennom aktiviteter som er tilpasset alder og utvikling.
- Barna får prøve seg i ulike arenaer sammen med nærværende voksne.
- Barna blir sett, hørt og anerkjent for den de er.

2.MÅL: FUS-barna er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse.

- Vi skaper trygghet og forutsigbarhet for barna, bl.a. gjennom tett foreldresamarbeid og visuelle dagsplaner.
- Vi støtter og bygger opp under barns naturlige nysgjerrighet og interesser.
- Vi er nærværende og aktivt deltakende i leken sammen med barna.
- Vi har fokus på sosial kompetanse gjennom all aktivitet og lek.

3.MÅL: FUS-barna gleder seg til resten av livet for de vet de har påvirkningsmulighet.

- Vi har fokus på barns medvirkning og tar barnas innspill på alvor.
- Vi tilbyr barna valgmuligheter innenfor rammene som er gitt.
- Vi er gode rollemodeller som fokuserer på mulighetene og på det positive.
- Vi har stort fokus på relasjonsbygging.

4.MÅL: FUS-barna har det gøy i barnehagen.

- Vi er aktive deltakere i leken.
- Vi legger til rette for spontane aktiviteter.
- Vi legger til rette for størst mulig medvirkning fra barna.
- Vi forsøker å gi barna magiske opplevelser de kan minnes med glede og se tilbake på senere i livet.

4 KUNDE-LØFTER I FUS-BARNEHAGENE

1. God Kommunikasjon

Barna skal få utfolde seg og bli trygge.

Gjennom samtaler, undringer og åpne spørsmål kommer fortellerlysten deres i fokus. Slik får barna muligheten til å formidle hva de er opptatt av.

2. Eventyrlyst

I barnehagen har vi mange engasjerte ansatte som tør å by på seg selv, og som villig deler av sine evner, sin kunnskap og sin «galskap». Det skapes derfor mangt et gyldent øyeblikk og mangt et lite «eventyr» hos oss -i samhandling med barna. -Og dette skaper lyst på nye og flere «eventyr».

Vi støtter og bygger også opp om det barna er opptatt av, blant annet gjennom leken.

3. Vennegaranti

Vi ønsker og arbeider aktivt for at alle barn skal ha minst en venn i barnehagen. Barna skal føle seg savnet dersom de har vært borte fra barnehagen.

En av våre viktigste oppgaver er å hjelpe barna å knytte bånd til hverandre, og legge til rette for at nye relasjoner og vennskap kan oppstå.

Derfor er vi observante, engasjerte og aktive i barna lek.

4. Lekekompetanse.

Barn får en sammensatt kompetanse gjennom det å leke.

Gjennom lek lærer og utvikler de blant annet evnen til å ha felles oppmerksomhet, utvikle fantasi og kreativitet, å regulere følelser og å imitere handlinger.

Vi skal skape og bruke mulighetene til å både utvikle, og videreutvikle, leken barna tar initiativ til. Slik kan barna stadig få nye erfaringer, som de kan bruke senere i livet.

SERVICE-ERKLÆRINGEN

(Forventninger til barnehagen -og fra barnehagen)

I Storafjellet FUS barnehage skal dere foreldre møtes av et profesjonelt, smilende personale, som er oppriktig glade for å treffe barnet deres - og dere.

Enten dere blir møtt i garderoben, eller om dere må ta turen inn på avdelingen, skal dere oppleve at barnet deres er ønsket hos oss.

Dere skal kunne forlate barnehagen med en trygghet om at barnet får den omsorgen det har behov for hos oss.

Skulle dere ikke oppleve det slik, ønsker vi å få rask tilbakemelding om det!

For å kunne opprettholde et godt tilbud til barnet deres ved ferier og sykdom, er vi avhengige av å bruke vikarer. Vi gjør likevel alt vi kan for å sikre at minst en fast ansatt har tidligvakt og seinvakt. Slik vil det alltid være mulig å snakke med en kjent person, om man skulle ha behov for det.

Dere foreldre skal være trygge på at barnet deres er i trygge hender den tiden det er i barnehagen, og at dere vil få beskjed hvis noe spesielt hender/ har hendt med barnet deres i løpet av dagen.

Storafjellet FUS er en barnehage som bevisst har valgt en lav faktor av nedskrevne planer som skal gjennomføres i løpet av en dag. Dette betyr ikke at det er færre aktiviteter hos oss, men det gir oss muligheten til å handle mer spontant ut fra barnas ønsker og interesser der og da. Slik får også barna større medvirkning over dagen sin.

Service-erklæringen får dere utlevert ved barnets oppstart i barnehagen. Erklæringen gir en beskrivelse av hva dere som foreldre kan forvente av barnehagen, men også hva vi som barnehage forventer av dere foreldre.

Avklaring av forventninger er grunnelementet for å skape et godt samarbeid mellom hjem og barnehage.

Punktene i Service-erklæringen vil vise igjen i barnehage-hverdagen gjennom lek, aktiviteter og måltider, ute eller inne.

HVA BARNEHAGEN SKAL VÆRE (i flg Rammeplanen)

LEK

I Storafjellet setter vi leken i fokus, og den skal alltid ha en sentral plass. Lek er barnets arbeid og det aller viktigste barnet foretar seg i løpet av sin dag.

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

Leiken skal vere ein arena for utvikling og læring og for sosial og språkleg samhandling (KD, 2017, s. 20).

Leken har en egenverdi og er en viktig del av barnekulturen!

Gjennom leken utvikler barnet seg på mange områder. Den er en viktig del av sosialiserings-prosessen. Her skapes det relasjoner og vennskap, og her lærer barnet seg viktige sosiale koder. De er viktige for at barnet skal lykkes i å få gode relasjoner videre i livet.

Leken stimulerer språkutviklingen, og barnet får brukt fantasien og kreativiteten sin. Barnet er motorisk aktivt gjennom leken, og i tillegg utvikles barnets intelligens ved at det planlegger, diskuterer og må forstå andre barn det leker sammen med.

Gjennom leken gir barnet uttrykk for sitt inntrykk av omverdenen. Barnet leker ut følelser, skaper vennskap og lærer om verden og mellommenneskelige forhold.

Utelek og uteaktiviteter er også en del av barnekulturen og må tas vare på uavhengig av klima og geografiske forhold.

Når vi deltar i lek med barnet er det viktig å lytte til det barnet sier og tenker. Det barnet gjør er betydningsfullt, og når barnet får se at voksne setter pris på det det gjør, er dette med på å bygge opp barnets selvfølelse.

Vi har gjort bevisste valg i forhold til dagsrytmen i barnehagen, for nettopp å kunne gi barna mest mulig tid til å leke. I respekt for leken vil vi ikke at leken skal måtte avbrytes unødvendig. Derfor legger vi lett planlagte aktiviteter til

sides dersom vi ser at barna er opptatt i god lek. Planene våre kan heller gjøres en annen gang.

LÆRING

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«I barnehagen skal barna oppleve eit stimulerande miljø som støttar opp om lysta til å leike, utforske, lære og meistre.....Nysgjerrigheit, kreativitet og vitelyst skal anerkjennast, stimulerast og leggjast til grunn for læringsprosessane.» (KD, 2017, s. 22).

Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek (KD, 2006).

I Storafjellet har vi stort fokus på leken -nettopp fordi vi vet at gjennom den skjer det læring. Ja, leken er faktisk den beste arenaen for læring! For barn er leken indre motivert, de har det gøy i leken, de er åpne og mottakelige og dermed erfarer de og lærer de.

Barn erfarer gjennom egne oppdagelser og problemløsninger. Vi voksne kan gå inn i leken og delta på barnas premisser, samtidig som vi har en støttende og veiledende funksjon. Da overføres viktige ferdigheter mens barnet er i lek.

Vi støtter opp om og «pirrer» barnas nysgjerrighet ved å stille spørsmål og undre oss sammen med dem. Vi kan også tilføre mer avanserte elementer til leken og dermed stimulere barnet til videre utvikling.

Leken er lystbetont og læring vil derfor skje lett.

Vi tar utgangspunkt i barnets interesser, slik at vi sammen med barnet kan undersøke, stille spørsmål og finne svar som barnet kan være tilfreds med.

Rammeplanen sier at formidling av aktuell og relevant kunnskap legger grunnlaget for nye spørsmål og søken etter viten (KD, 2017).

Leken skal også være utgangspunktet og grunnlaget for å arbeide med de syv fagområdene for barnehagene. Fagområdene beskriver hva barna skal lære noe om i barnehagen, og mer om dem finner du lenger bak i denne pedagogiske planen (s.48).

Egenledelse i lek og læring

Egenledelse er et samlebegrep på prosessene i oss som gjør at vi klarer å analysere, sette i gang, styre og regulere atferden vår i en gitt situasjon (Høyskoleforlaget 2012).

Barnets egenledelse kommer til uttrykk gjennom barnets atferd, ved måten det verbaliserer, resonnerer, planlegger og strukturerer sin egen atferd på, og deretter gjennomfører løsningen på en utfordring i hverdagen (Ibid).

Det som avgjør om en egenledelsesfunksjon fungerer godt eller dårlig, er hvor effektivt og godt barnet løser de utfordringene det møter i hverdagen, og spesielt helt nye utfordringer (Høyskoleforlaget 2012).

Egenledelse betraktes som syv forskjellige funksjoner som man må se på som en helhet.

Planlegging, organisering, arbeids-hukommelse, i gang setting, fleksibilitet, selvregulering og selv-monitorering.

Planlegging vil si å sette seg et mål og å kunne lage en effektiv strategi for å nå målet.

Organisering handler om ferdigheten til å skape orden på informasjon og aktiviteter.

Arbeids-hukommelse er evnen til å huske og tenke samtidig er. Det å lete i arbeidsminnet vårt samtidig som noen for eksempel stiller oss et spørsmål.

I gang setting er evnen til å ta initiativ og å komme i gang med aktiviteten man har tenkt å gjennomføre.

Fleksibilitet vil si evne til å skifte oppmerksomhet og tenkemåte.

Selv-regulering er evnen til å regulere og kontrollere egne handlinger.

Selv-monitorering handler om barnets ferdigheter til å skjønne den sammenhengen at ens egen væremåte, handling eller reaksjon, har noe å si for hvordan andres væremåte, handling eller reaksjon blir.

Nyere hjerneforskning og nevrologisk kunnskap understreker hjernens mottakelighet og kapasitet for læring i småbarnsalder (Høyskoleforlaget 2012).

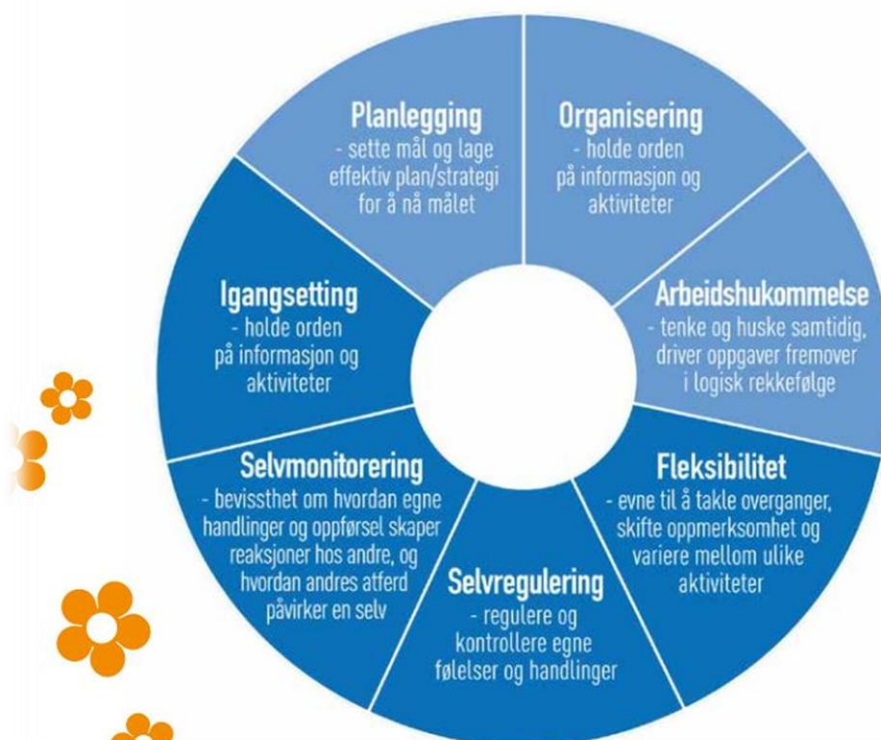
Rollelek har en sentral rolle når det gjelder egenledelse i lek og læring.

Med dette i tankene kan vi si at rolleleken har en sentral rolle når det gjelder egenledelse i lek og læring. Rollelek handler om imitasjon og evnen til å «late som». I rolleleken blir alle disse syv funksjonene brukt av barnet. Gjennom rollelek kan vi voksne observere og se hvor godt egenledelsesfunksjonene til barnet er utviklet.

Vi ser de verdiene og mulighetene som ligger nettopp i rolleleken. Gjennom den kan vi delta i leken der vi ser det er behov for det, og bevisst stimulere og hjelpe barnet videre slik at disse funksjonene utvikler seg positivt.

Rollelek og stimuli av egenledelsesfunksjonene vil hjelpe barnet i senere tid og ikke minst i voksen alder.

EGENLEDELSESHJULET VISER HVA BARN LÆRER I LEK:

OMSORG

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«Barnehagen skal aktivt leggja til rette for omsorgsfulle relasjonar mellom barna og personalet, og mellom barna sjølve, som grunnlag for trivsel, glede og meistring.» (KD, 2017, s. 19).

Omsorg skal prege alle situasjoner gjennom dagen. Evnen til å gi omsorg er en stor og viktig del av jobben i barnehagen.

Vi er opptatt av å skape positive relasjoner mellom barn-barn og voksen-barn. Dette krever at vi ansatte har evne til å være sensitive og våre for hva barnet uttrykker, og at vi kan gi nærhet og stimulerende omsorg. Det vil ha stor betydning for barnets utvikling. Generelt er det slik at jo yngre barna er, jo mer voksen-omsorg har de behov for.

Barnehagens omsorgsmiljø har stor betydning for hvert enkelt barns trivsel og utvikling.

Omsorg i barnehagen handler både om samspillet mellom barn-barn og mellom voksen-barn. Og når barna lærer å ta hensyn og vise omsorg for hverandre, utvikles barnets sosial kompetanse.

Søvn og hvile gir barna et pusterom fra en barnehage-hverdag fylt med inntrykk og opplevelser. Barn har individuelle behov for hvile og å bearbeide inntrykkene de får/ har fått gjennom dagen. Noen sover, noen bare slapper av litt, er med på lesestund eller har perioder med roligere lek.

På Hunnaberget tilrettelegger vi ut fra det enkelte barns behov. Noen trenger en hvil til dagen, andre trenger flere. Behovet vil endre seg over tid og vi tar alltid utgangspunkt i barnets behov, og i samarbeid med dere foreldre.

På Kobleberget legges til rette for at barna kan få en rolig, avslappende stund enten ved å ha med seg en voksen for å lese en bok, gjøre formingsaktiviteter eller muligheten for å «gjemme seg bort» på en av de små rommene. Noen trenger fortsatt en hvil i vogna.

DANNING

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremje tilhørsla til samfunnet, naturen og kulturen.» (KD, 2017, s. 21).

Danning er et begrep som i nyere tid har erstattet ordet *oppdragelse* i barnehagelovens formålsparagraf og rammeplan.

Danning er et videre begrep som handler om alt det som er med å forme oss som mennesker. Det kan være visjoner og satsningsområder, kristne og humanistiske grunnverdier, menneskeverd, sosial samhandling, omsorg og respekt.

Danning er en livslang prosess.

Den utvikles best gjennom samhandling med andre. Det er da vi utvikler evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte, og det er da man får erfaringer og kunnskaper til å handle omsorgsfullt og gjøre etisk begrunnede valg.

I vår barnehage er dannelsesbegrepet forankret i barnehagens pedagogiske plan gjennom visjonen, grunnverdiene, satsningsområdet, etiske retningslinjer og vårt barnesyn.

BARNES MEDVIRKNING

I barnehagelovens § 3 Barns medvirkning, og i Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver 2017, står det:

"Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet". (KD, 2017, s. 27).

Begrepet medvirkning er synonymt med å bidra, delta, hjelpe, influere.

I barnehagesammenheng kan det forklares med at barn har rett til å erfare at deres stemme blir tatt på alvor og har betydning i fellesskapet.

Alle barn har rett til medvirkning i egen hverdag, og barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med alderen. Barna kan gi uttrykk for sine meninger både verbalt og nonverbalt.

I Storafjellet gir vi barna rett til medvirkning gjennom:

- Mye tid til lek i hverdagen, leken er barnas arena og skal respekteres.
- Tid til den gode samtalen. Barna får opplevelse av å være interessant og andre lytter til deres ytringer.
- Vi har planer for ukene og dagene i barnehagen, men disse er likevel ikke styrende for dagene. Vi ønsker å være raske til å gripe fatt i det barna er interessert i i øyeblikket, og legger bort voksenplanene til

fordel for barnas interesser. Planene våre kan følges en annen dag.

- Barna blir tatt på alvor og vi voksne har en holdning om at alle barn er kompetente. Å se de rolige barna og la dem, på lik linje med de som står på sitt og krever, ha like mye innflytelse i egen hverdag.

VENNSKAP, FELLESSKAP, SOSIAL KOMPETANSE OG MOBBING

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

*«I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være viktige for fellesskapet og være i positivt samspel med andre barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge tilrette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.»
(KD, 2017, s. 22-23).*

For å kunne fungere godt sammen med andre, er det helt nødvendig å ha kunnskaper, ferdigheter og holdninger om hvordan det mellom-menneskelige samspillet fungerer.

Man må også forstå og kunne innrette seg etter den sosiale situasjonen man er i. Dette kalles **sosial kompetanse**.

De første leveårene av et menneskes liv er de aller viktigste, både når det gjelder utvikling av grunnleggende ferdigheter, men også utvikling av sosiale ferdigheter.

Tidligere ble utviklingen av sosiale ferdigheter sett på som naturlige prosesser som utviklet seg i fritt samspill med andre.

Nyere forskning innen områdene atferdsvansker og sosial læring viser at det er nødvendig å ha et mer aktivt forhold til barns sosiale samspill. Det er mer fokus på voksenrollen og på hvordan vi som voksne, og oss barnehageansatte, kan bidra til sosial kompetanse gjennom lek og aktivitet.

Målet er at barna skal få en god venn og kunne være en god venn, at de kan oppleve å ikke stå alene, men ha gode venner og oppleve å være en del av et fellesskap.

De sosiale ferdighetene barna må lære, handler bl.a. om å kunne

- ta initiativ til lek med andre
- oppleve vennskap
- lære å holde på vennskap
- lære normer for samhandling i fellesskapet
- ta andre sitt perspektiv og kunne tenke på «de andre» sine følelser, opplevelser og meninger
- sette grenser for seg selv og respektere andre sine grenser
- finne løsninger i konfliktsituasjoner

Det finnes mange flotte kommersielle «verktøy» som skal gjøre denne læring lettere. Vi erfarer at de sosiale ferdighetene utvikles i enhver situasjon, gjennom hvert sekund man er i samspill med andre. Derfor ser vi i utgangspunktet ikke behov for å sette av «tilrettelagte økter» for å øve spesifikt på sosial læring. Om vi ser behov for å jobbe med sosiale ferdigheter i en større eller mindre barnegruppe, gjør vi det.

Utvikling av sosial kompetanse er evig-varende og blir basert på livserfaringene man gjør seg.

I Storafjellet legger personalet til rette for utvikling av gode sosiale ferdigheter, vennskap og fellesskap gjennom:

- å delta aktivt i lek og aktivitet med barna, - være å fysisk og mentalt til stede
- å være gode rollemodeller i samhandlingen og fellesskapet
- å støtte og veilede barna gjennom det sosiale samspillet
- å gi oppmuntring og ros av det barnet gjør eller sier i det sosiale samspillet som er bra og positivt
- å fokusere på det positive, som vi ønsker mer av, i stedet for å henge oss opp i det som ikke er like bra
- å gripe inn i konflikter barna selv ikke klarer å løse
- å fortelle om situasjoner fra hverdagen som vi kan lære av og reflektere over, for eksempel gjennom dramatisering
- å la barna oppleve ulike alders-og gruppe-konstellasjoner, slik at de blir kjent med mange barn og alle slags barn
- å ha jevnlig smågrupper der barna -og de voksne- kommer tettere på hverandre i samspillet
- å ha jevnlig fellessamlinger for alle i barnehagen for å oppleve noe fint sammen og å skape «vi-følelse», -at alle hører til her slik som de er!
- å ha jevnlig «temadager» som alle barn og voksne er med på for «å dyrke» fellesskapet, f.eks. karneval, spa-dag, strand-dag m.m.

Å lære sosial kompetanse er også viktig for å motvirke problematferd; som diskriminering, utestenging, krenkelser, mobbing og uheldige samspillmønstre.

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«Barnehagen skal fremme respekt av menneskeverd ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av et fellesskap.» (KD, 2017, s. 9).

Mangfold og gjensidig respekt handler om at alle er ulike og alle har forskjellige måter å være på. Vi kommer fra ulike familier, fra ulike kulturer, har ulik etnisitet, legning, dialekt og religion m.m. Det er ok å være forskjellig!

Dette ser vi igjen i Storafjellet slik:

- Barna forteller hva enn de tenker på, og vil møte forståelsesfulle voksne som er interessert i det som blir fortalt.
- Barna får fortelle, vise fram, snakke om sin kultur og sitt livssyn.
- Barna får ta del i fellesskapet i barnehagen, både i store og små grupper.
- Vi har fokus på å være gode og snille med hverandre, snakke om forskjellighet, følelser, hva vi liker m.m.
- Vi legger til rette for kulturmøter (samlinger) der vi forteller om de ulike kulturene barna i barnehagen måtte komme fra, med ulike tradisjoner og språk.
- Vi ser hvert enkelt barn og gir anerkjennelse for den de er, ved å lytte, være nysgjerrige og tilstedeværende voksne.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«Gjennom dialog og samspel skal barna støttast i å kommunisere, medverke, lytte, forstå og skape mening.» (KD, 2017, s. 23).

Språkutviklingen skjer gjennom mange ulike språklige aktiviteter.

I barnehagen øver vi på språket på følgende måter:

bl.a. sang, drama, høytlesing, pekebøker, eventyr, fortellinger, telling, turtaking, ellinger, rim og regler, data, språkgrupper, rolleleker, konstruksjonsleker, sangleker, turopplevelser m.m.

Aktivt bruk av språket, både non-verbalt og verbalt, er svært viktig for å utvikle et godt muntlig språk. De voksne er tydelige og konkrete, de setter ord på det barna ser, på det barna gjør og på det de tror barna føler/ opplever.

Dette vil gi barna gode forutsetninger for å tilegne seg begrepsforståelse og et godt talespråk, og det gir også barnet større kunnskap om seg selv og trygghet på seg selv.

I barnehagen oppfordrer vi hele tiden barna til å bruke språket aktivt, det være seg alt fra babling og lyder til de mest avanserte ord og setninger, og de voksne lytter til barna og responderer. Dette gir mening til barnas følelser og opplevelser og det skaper en gjensidig kommunikasjon.

Når barn sliter med uttale av lyder, gjentar vi lyden, ord og setninger riktig for på den måten å modellere språket for dem.

I barnehagen vil vi hele tiden gå aktivt inn for å utvide barnas ordforråd og skape større forståelse. Her bruker vi alle hverdagssituasjoner; påkledning, bleieskift, måltider, lekesituasjoner, turer, aktiviteter, opplevelser og erfaringer vi får.

I barnehagen er det barn og foreldre som er fra andre steder og andre land. Vi viser interesse for deres dialekt eller språk, og vil fange opp mangfoldet. Morsmålet til et barn er svært viktig, det er et grunnlag når et nytt språk skal læres.

Flerspråklige barn har en ekstra utfordring med å lære seg to (el. flere) sett med språk/ grammatikk. Dette krever mye av barnet, det er avansert og det tar tid!

Det er vanlig at et flerspråklig barn kommer litt senere i gang med det norske språket, og det er også normalt at barnet i perioder blander språkene det skal lære. Barnet har mye "å holde styr på", men etter hvert faller det som oftest på plass!.

For barn som har utfordringer med språket av ulike grunner, er **ASK** (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon) en måte å sikre god kommunikasjon på.

Vi bruker ASK aktivt når vi ser barn har behov for det.

I praksis innebærer det at vi bærer med oss en bunke med utvalgte bilder, som vi og barna kan peke på for å vise hva vi for eksempel ønsker og trenger.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.» (KD, 2017, s. 10).

Likestilling handler om relasjoner og om å se og legge forholdene til rette for pedagogisk virksomhet som ikke reproducerer tradisjonelle kjønnsrollemønstre.

I Storafjellet jobber vi med dette slik:

- Alle som er hos oss er like viktige!
Gutter, jenter, menn, damer, foreldre, de som kommer med mat og meieriprodukter til oss, renholderne osv..
Vi er avhengige av alle, og alle er like viktige i vår barnehagehverdag!
- Alle skal bli sett og hørt.
- Alle får lov til å prøve ut det de har lyst til (innen rimelighetens grenser).
- Vi legger vinn på å ikke være opptatt av det ytre - men ha fokus på de indre verdiene.
- Det samme tilbudet blir gitt til alle barna, det være seg kulturskolen, bading, karneval mm
- Vi legger vinn på å vise stor takhøyde for alle som kommer til oss, både små og store.
- Vi er fleksible og prøver å forme barnehagehverdagen slik at det enkelte barn skal ha en best mulig dag ut fra sine behov og ønsker.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

*«Barn skal lære seg å ta vare på seg selv, hverandre og naturen».
(KD, 2017, s. 10).*

I Storafjellet jobber vi med bærekraftig utvikling på disse områdene:

1) Barna skal lære å ta vare på seg selv

Barn er i begynnelsen av prosessen med det å bli kjent med seg selv, som et unikt menneske bestående av kroppsdeler, organer, tanker og følelser.

- De lærer og erfarer daglig «via» kroppen; gjennom allsidig lek og aktivitet, opplevelser og erfaringer inne og ute.
- Vi har daglig fokus på kroppens behov for sunn mat, god hygiene, fysisk aktivitet og vennskap. Vi «undrer» oss sammen om disse tingene i samtaler og samlinger.
- Vi har årlig et tema om Kroppen, bl.a. med fokus på grensesetting rundt egen kropp, seksuelle overgrep, vold og hva barna må gjøre dersom de opplever dette.

2) Barn skal lære seg å ta vare på hverandre

Barn skal lære at livet ikke bare handler om dem selv og deres ønsker, men like mye om hvordan man kan ta best mulig vare på de andre rundt oss. Alle hører med i fellesskapet i barnehagen og alle er likeverdige!

- Vi øver på å omtale andre på en positiv måte, vise hensyn, være hjelpsom og støttende mot hverandre.
- Vi prøver å ha en kultur der vi «heier på» og «framsnakker» hverandre.
- Vi øver på «å gi og ta» gjennom all lek og aktivitet, på å kunne justere oss, sette grenser og finne gode løsninger når vi er uenige.
- Vi voksne er så tett på barna som vi klarer, med oppmuntring, støtte, grensesetting og veiledning.

3) Barn skal lære seg å ta vare på naturen

Barn skal bli kjent med mangfoldet i naturen gjennom alle årstidene, og få mangfoldige naturopplevelser, der naturen blir utgangspunkt for utforskning og undring, lek og glede, opplevelser og erfaringer. Slik kan de få oppleve tilhørighet til naturen og få en gryende forståelse av hvordan vi best kan ta vare på den på kort og lang sikt.

- Barna får daglig være ute og/ eller på tur uansett vær og årstid.
- Lekeområdet vårt er en delvis «naturtomt», med fjell, myr, skog og jorder som nærmeste nabo.
- Barna lærer å ta hensyn til dyrene når vi går forbi dem.
- Vi plukker med oss søppel vi finner når vi er ute på tur, og passer på at vi ikke kaster fra oss noe selv.

LIVSMESTRING OG HELSE

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«Barnas fysiske og psykiske helse skal fremjast i barnehagen. Barnehagen skal bidra til at barna trivst og opplever livsglede, mestring og ei kjensle av egenverdi...» (KD, 2017, s. 11).

Livsmestring og helse er store ord som rommer mye.

I alt vi gjør i barnehagen er basisgrunnlaget omsorg og trygghet.

Dette innbefatter at barna skal få dekket sitt behov for å utfordre seg sosialt, og bli kjent med egne og andres følelser. De skal få individuelt tilrettelagt ro og hvile, og få en opplevelse av mestring og egenverdi.

Vi jobber med dette gjennom utvikling av det fysiske miljøet, gjennom etiske refleksjoner og faglig utvikling, og gjennom generell organisering av barnehagehverdagen. Hovedfaktoren er likevel voksenrollen.

Vår rolle som barnehage-personal er å være relasjonsbyggere, rollemodeller og «støttende stillas» for barna. Det handler om å se og anerkjenne hvert enkelt barn, og gi barnet det det har behov for her og nå.

I Storafjellet jobber vi også med barnas fysisk og psykisk helse slik:

- Vi prioriterer leken, inne og ute.
- Vi prioriterer alltid ukentlige turer for alle barna.
Det gjør oss godt å være ute, og vi har fokus på trivsel og glede, og at barna skal nyte lek og aktivitet i naturen.
- Vi har jevnlig mobbing og opplysningsplikten på dagsorden, og prøver å være observante og sensitive for barnas «signaler» i all lek og samspill.
- Vi har egen kokk som inkluderer barna i alle aspekter av matlagingen, og vi streber mot å skape måltids-situasjoner der det skal være plass både til den gode samtalen, undring og engasjement, og sunne og gode matopplevelser.

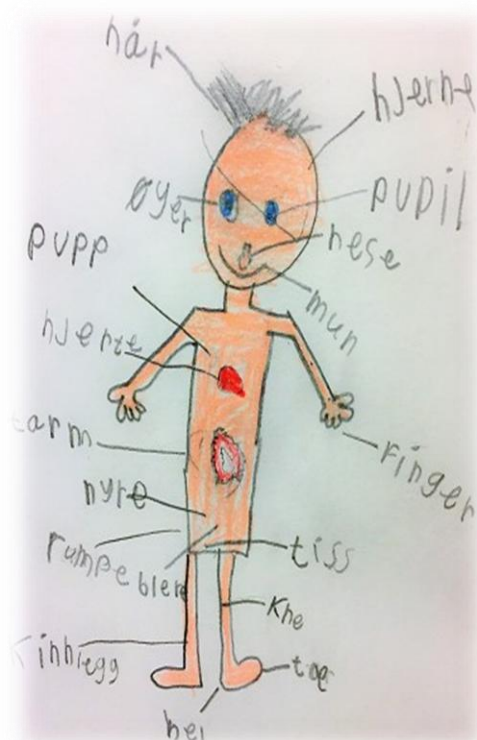
- Vi legger til rett for en åpen samtalekultur der det er rom for å snakke om det som er godt og kjekt og det som er vondt og vanskelig; slik som omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Derfor har vi hvert år et fast fokusområde om «Kroppen».

Det ligger makt i det å ha kunnskap!

Derfor lærer vi barna om kroppen, selvsagt på et nivå de er mottakelige og modne for.

Vi bruker de riktige ord for ting, det være seg riktige navn på kroppsdelene og kjønnsorganer, indre organer, følelser, hvordan barn blir til og sex. Vi har fokus på grensesetting i forhold til egen og andres kropp, at «du» eier din kropp og at barn må si i fra til en voksen dersom de opplever noe som ikke er greit i forhold til dette.

Slik kan barna settes i stand til å vite noe om hva overgrep er, hva som er greit og ikke, og hva de må gjøre om de skulle oppleve det.

FAGOMRÅDENE

PROGRESJONSPLAN I FORHOLD TIL RAMMEPLANEN-2017

Dette er et verktøy for personalet og gir en oversikt over hvordan vi arbeider i barnehagen ut fra punktene i Rammeplanen.

Selv om vi spesifiserer et spesielt fagområde i fokusområdene som vi skal arbeid med, betyr ikke det at vi kun arbeider med det ene fagområdet.

Vårt arbeid med barna foregår hele tiden og i alle sammenhenger.

Det vil si at de forskjellige fagområdene ikke behandles ett og ett, men flettes inn i hverdagen. Smøremåltidet kan, hvis vi strekker det litt langt, f.eks. inneholde alle fagområdene.

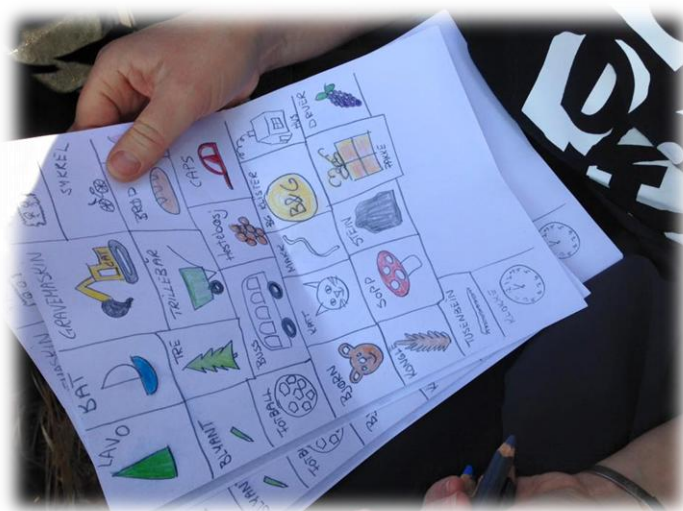
Her følger en kort beskrivelse av de 7 fagområdene.

1. KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk.

Å samtale om opplevelser, ting, situasjoner, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Tekst er både muntlige og skriftlige fortellinger, eventyr, dramatiseringer, rim, regler, sanger osv.

0-2 år - tiltak	3-6 år - tiltak
• Sette ord på ting • Lek med lyder og rytmer • Bruke bildebøker/pekebøker • Fortellinger og eventyr • Sanger m/ bevegelse • Rim og regler • Tid	• Sette ord på ting • Lek med rytmen i språket • Bruke faktabøker og bildebøker • Høre fortellinger og eventyr • Dikte fantasi historier • Sanger m/ bevegelse • Rim og regler • Tid

2.KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Gjennom å være gode rollemodeller og bevisste voksne skal barnehagen legge til rette for og organisere hverdagen slik at barna kan tilegne seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og innsikt i hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet.

De voksne skal oppmuntre barna til fysisk utfoldelse og til å søke fysiske utfordringer.

Et godt miljø fremmer god psykisk helse!

0-2 år - tiltak	3-6 år - tiltak
• Dans og bevegelse til musikk og rytme • Bruk av ulike aktivitetsmaterialer til styrking av fin- og grov motorikk • Hinderløype • Turer i ulendt terreng • Rutiner for håndvask • Skape et positivt selvbilde. • Ballbinge • Puterommet • Fokus på sunn kosthold ved FUS SmartMat	• Dans og bevegelse til musikk og rytme • Bruk av diverse aktivitetsmaterialer til styrking av fin- og grov motorikk • Turer/ aktiviteter i ulendt terreng • Skape interesse for å være og bruke naturen ved ukentlige turer • Skape et positivt selvbilde • Ballbinge • Puterommet • Fokus på sunn kosthold ved FUS SmartMat • Rutiner for håndvask

3.KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Det å være sammen om kulturelle begivenheter, og det å gjøre eller skape noe i fellesskap, bidrar til samhørighet i barnehagen.

Ved å gi barna mange erfaringer med uttrykk gjennom kunst, kultur og estetikk, vil de få et mangfold av muligheter for opplevelser, eksperimentering, skapende virksomhet, fanatsi, undring, tenkning og kommunikasjon.

0-2 år - tiltak	3-6 år - tiltak
• Introduksjon av kitt, maling, lim, fargeblyant og naturmaterialer som kongler, pinner, steiner osv i ulike sammensetninger, -materialer som er ulike i konsistens, form, lukt m.m. • Bruke lokale, nasjonale og internasjonale eventyr og fortellinger.	• Bruk av mange ulike aktivitetsmaterialer som maling, fargeblyant osv., som stimulerer sansene • Bruke de forskjellige naturmaterialer som finnes • Bruke lokale, nasjonale og internasjonale eventyr og fortellinger som utgangspunkt til fantasi og kreativitet • Få introduksjon til ulike teknikker innenfor kunst og kreativitet • Bruke kulturskolens tilbud til skolestarterne

4. NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Gjennom turer og lek i naturen bidrar vi til at barna blir kjent med og får forståelse for planter, dyr, landskap, årstidene og været.

Barna får også en begynnende forståelse av hvordan ting henger sammen og at vi må passe på naturen (det med bærekraftig utvikling).

0-2 år	3-6 år
• Få kjennskap til de ulike vær- typer • Bruke nærmiljøet for å iaktta og lære om dyr og planter • Gårdsbesøk for å skape innsikt om husdyr og matproduksjon • Hente ting fra naturen til nærmere undring	• Vite hva slag vær vi har • Vite om årstidene og kunne skjelne mellom de • Hente ting fra naturen for å kunne finne fakta og fordype seg • Gårdsbesøk for å skape innsikt om dyr og matproduksjon • Bruk av friluftaktiviteter for å skape interesse for naturen og de muligheter som finnes i den

5. ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Barna i Storafjellet skal sammen med de voksne reflektere over det mangfoldet som er representert i barnegruppen, og de skal lære å respektere alle andre, selv om de er ulike fra dem selv. Det er ikke bare **jeg** som betyr noe, men **de andre** er også viktige.

Det også viktig at de får med seg de etiske grunnverdiene i samfunnet vårt.

0-2 år - tiltak	3-6 år - tiltak
• Oppleve seg sett, hørt og forstått • Begynnende forståelse for mitt og ditt • Turtaking • Lære å hilse på hverandre, si hei, ha det og takk • Markere høytider på en enkel måte	• Vise respekt for andre • Vise respekt for andres ting • Markere og gi barna kjennskap og opplevelser knyttet til høytider og tradisjoner • Øve på å vise empati og forståelse for andre • Øve på å løse konflikter • Turtaking • Enkel formidling om hvorfor vi feirer jul og påske

6. NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Personalet i barnehagen skal være med å bidra til at barna møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Dette gjør vi ved å gi dem styrket kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, til naturen, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levemåter.

0-2 år - tiltak	3-6 år - tiltak
• Turer i nærmiljøet • Bruke flagg og høre nasjonalsang i forbindelse med 17. mai • Gårdsbesøk for å bli kjent med dyrene • Kjennskap til forskjellige næringer i bygda, f.eks. coop, skolen	• Bli kjent med nærmiljøet • Få kjennskap til ulike flagg • Få erfaringer med bruk av data/nettbrett og bilder • Kjennskap til sortering av søppel • Bruke kulturskolens tilbud • Kjennskap til forskjellige næringer i bygda, Hompen, coop, kulturskolen, skolen, biblioteker ... • Turer i nærmiljøet

7. ANTALL, ROM OG FORM

Dette fagområdet handler om å la barna utvikle sin matematiske kompetanse gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter.

Vi voksne har et ansvar for å oppmuntre barnas egne utforskninger og legge til rette for tidlig og god stimulering.

0-2 år - tiltak	3-6 år - tiltak
• Bruke barnehagens ulike rom • Puttebokser, enkle puslespill • Få erfaringer med ulike former, farger og størrelser • Bygge med klosser og duplo • Rydde og sortere • Øve på å telle	• Bruke barnehagens ulike rom • Konstruksjonslek - lego, klosser, bil- og togbane • Hjelp til med matlaging • Hjelp med å dekke bord • Rydde og sortere • Spille brettspill og puslespill • Øve på å telle og kjenne til de ulike fargene og formene

DOKUMENTASJON OG VURDERING

I Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det:

«Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Den enkelte barnehage står fritt til å velge metoder og omfang ut fra lokale forutsetninger og behov. Gjennomføringen av planene må være så fleksible at det er rom for spontanitet og barns medvirkning» (KD, s. 37-39, 2017).

DOKUMENTASJON

Hvert nytt barnehageår lager vi en plan der alt «det faste innholdet» gjennom barnehageåret står ned-skrevet. I tillegg utarbeider vi også en plan over fokusområdene våre.

For barnehageåret 2021-2022 år vil Storafjellet ha 3 fokusområder (du kan lese mer om disse på s. 19).

Fokusområdene blir evaluert underveis og i etterkant slik at vi kan videreutvikle oss, høste erfaringer og lærdom, samt gjøre eventuelle forbedringer.

Vi dokumenterer ved å bruke:

- MyKid
 - Facebook
 - Instagram
 - gjennom uformelle og formelle foreldresamtaler
 - ved å ha produkter laget av barna fremme i barnehagen.
- (-og for oss er det **prosessen** som er viktig her i forhold til utvikling og læring, ikke nødvendigvis produktet).

I Storafjellet kartlegger vi ikke hvert enkelt barn. Vi observerer barna gjennom hele barnehagedagen, vi ser deres styrker og sårbarheter, og vi følger dem opp individuelt og i gruppe.

Eventuelle kartlegginger gjøres alltid i samarbeid og forståelse med foreldre /foresatte.

Dokumentasjon og informasjon fra barnehagen til andre instanser gis kun med samtykke av foreldrene.

VURDERING

*«Barnehagen skal regelmessig vurdere det pedagogiske arbeidet....
Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod
som er i tråd med barnehagelova og rammeplanen.» (KD, s. 38-39, 2017).*

Gjennom hverdagene og på våre ulike planleggings- og samarbeidsmøter, vurderer vi systematisk det pedagogiske arbeidet vi utfører i barnehagen.

Vi reflekterer rundt ulike hverdagssituasjoner, mål, innhold og arbeidsmåter vi har benyttet, for å kunne utvikle oss og eventuelt endre innholdet i barnehagen.

Barnegruppenes og det enkelte barns trivsel og utvikling, blir hele tiden observert og reflektert rundt. Når vi har ulike slag møter, reflekterer vi og vurderer vi i fellesskap de enkelte barns trivsel og utvikling.

Dette gjøres nettopp for å sikre at det pedagogiske arbeidet er av god kvalitet og til barnets beste.

Vi ønsker at dere foreldre deltar aktivt i vurderingen gjennom daglige tilbakemeldinger, foreldresamtaler, foreldremøter og brukerundersøkelser.

Foreldrenes erfaringer og vurderinger er nødvendig i det arbeidet vi skal utføre!

SAMARBEIDSPARTNERE

Det vil av forskjellige årsaker være nødvendig for personalet i barnehagen å innhente ekspertise fra eksterne instanser, først og fremst i forhold til barn med spesielle behov.

Dette kan være spesialpedagog, logoped eller fysioterapeut, og disse vil da være innom barnehagen alt fra hver dag til noen få timer i uken.

I tillegg gjennomføres Helsestasjonens 2- og 4 års kontroll her i barnehagen.

Disse fagpersonene vil i større eller mindre grad fungere på lik linje med personalet i barnehagen - i forhold til kontakten med barna.

Et godt samarbeid er naturlig i forhold til «barnas beste», og vi organiserer oss slik at vi kan gjennomføre samarbeidsmøter og informasjonsutveksling for å holde hverandre oppdatert på barnets utvikling.

Vi inviterer også med oss ekstra personal, for eksempel ringevikarer, på sosiale tilstelninger utenom arbeidstid for å inkludere og skape et godt arbeidsmiljø.

URT

URT står for Utvidet Ressurs Team og består av representanter fra Pedagogiske Psykologisk Tjeneste (PPT), Helsestasjon, Barneverntjenesten og Barnehage.

URT er etablert for å jobbe forebyggende med løsningsorienterte forslag i forbindelse med barns behov og utvikling. Målet med URT er å komme så tidlig som mulig med hjelp til barn/foreldre som har behov for det.

Terskelen for samarbeid mellom de nevnte instansene skal være lav.

Samarbeidet i URT skal være til nytte for oss som barnehage, for dere foreldre og ikke minst for barna.

Når barnehagen bekymrer seg for et barns utvikling eller adferd, tar vi dette opp med foreldrene.

Hvis vi mener at vi har behov for hjelp utenfra, spør vi dere om vi kan diskutere saken i URT. Dere kan selvsagt bli med på møtet der saken diskuteres.

Det er i utgangspunktet satt opp to møter hvert år, men ved behov kan en av instansene kalle inn til møte dersom det er behov for det.

Som foreldre kan dere ta kontakt med oss og be oss om å kalle inn til et møte.

KOMPETANSEPLAN

Det kreves kunnskaper for å utvikle et variert og stimulerende miljø i barnehagen og for å kunne veilede og støtte det enkelte barn.

Vi skal være med på å skape et godt oppvekstmiljø og en god barndom for barna. Derfor er det svært viktig for oss å skape et inkluderende og godt «arbeidsmiljø» i barnehagen både for liten og stor. Vi ønsker at barnehagen vår skal være et sted hvor man har **lyst** til å være.

Gjennom de siste årene har vi som personale hevet den faglige kompetansen vår betydelig. For eksempel har vi fått mer kunnskap om egenledelse i lek og læring, relasjonsledelse og om vold og seksuelle overgrep i nære relasjoner.

Barnet først!

Fra august 2021 og for de kommende årene handler kompetansehevingen for alle FUS-barnehagene i Norge om «**Barnet først!**» (i samarbeid med universitetet i Oslo).

Barnehageårene er en viktig periode for barnas følelsesmessige utvikling. Derfor har barnehagen en viktig rolle i å tilrettelegge for, at barnas evne til å forstå og håndtere sin emosjonelle verden, utvikles, og for at deres emosjonelle kompetanse øker.

Barnet først! bygger på to forskningsbaserte programmer:

TIK (Tuning in to kids) har som mål å styrke barnas emosjonelle og sosiale kompetanse.

CLASS (Classroom Assessment Scoring System) er et observasjonsverktøy for å styrke personalets utviklingsarbeid, samt å styrke relasjonskvaliteten mellom voksen-barn.

«Selvstendig, sunn og trygg.

Sammen om den gode oppvekst i Bjerkreim»

Dette er et samarbeidsprosjekt i Bjerkreim kommune (oppstart høsten 2019). Prosjektet involverer alle instanser i kommunen, fra Helsestasjon, barnehage til ungdomsskolen.

Målet er at alle instanser skal samarbeide for å «ruste» barnet best mulig til livets utfordringer.

LOVER, VEDTEKTER OG FORSKRIFTER FOR BARNEHAGEN

FN'S BARNEKONVENSJON

Barnekonvensjonen er en internasjonal lov som sikrer at alle barn har rett til mat, klær, et sted å bo, helse, skolegang, deltakelse og innflytelse, omsorg og beskyttelse. Konvensjonen gjelder alle barn i alle land i hele verden.

«Barnets beste», altså «det som er best for barnet», er et begrep som brukes i FNs barnekonvensjon- artikkel 3. Uttrykket «barnets beste» brukes for å fokusere på barnets behov og interesser.

Barnehageloven i Norge bygger på denne konvensjonene og bruker også det samme begrepet («Barnets beste») i §§ 43, 48, 55.

BARNEHAGELOVEN

Barnehageloven er det styrende dokument for barnehagene i Norge.

De siste årene har det vært stort fokus på barnehagene. Dette handler om viktig utvikling og læring i barneårene, men også lovfestet rett til barnehageplass, stor utbygging som en følge av den, samt å sikre en god kvalitet i barnehagene.

1.aug 2010 kom det en endringslov til Barnehageloven, og her ble retningslinjene for formål og innhold mer omfattende og tydeligere, samtidig som samfunnsmandatet til barnehagen ble presisert. Rammeplanen for barnehagene ble iverksatt som et styrende dokument for den pedagogiske virksomheten.

Det er mer forpliktende for barnehagen og foreldrene å i vare ta barnets behov for omsorg, lek og læring gjennom samarbeid og forståelse.

Barnehageloven kan leses i fulltekst her: [Barnehageloven](#)

RAMMEPLANEN FOR BARNEHAGER (2017)

Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven.

Den gir en utdypende forklaring på barnehagens formål, hvilke verdier den pedagogiske virksomheten skal bygges på, innholdet og barnehagens samfunnsmandat.

Det er lagt stor vekt på at danning skal skje gjennom omsorg, lek og læring, og at barnehagen skal videreføre sitt helhetlige læringssyn som grunnlag for barns allsidige utvikling.

Barn har rett på medvirkning tilpasset sin alder og utviklingstrinn. Det skal være rom for spontanitet og barns medvirkning i den daglige planleggingen.

Barnehagen har ansvar for formidling av grunnleggende verdier som fellesskap, inkludering, omsorg og medansvar. Det skal skapes et miljø som bygger opp respekt for menneskeverdet og retten til å være forskjellige.

Rammeplanen beskriver 7 fagområder barna skal stifte kjennskap med i barnehagetiden (les mer om disse på s 49-56). Fagområdene skal sikre at alle barn, uansett barnehage, får samme grunnelementer til videre læring.

Det stilles høye krav til de ansatte. De skal praktisere verdiene og sikre implementering av fagområdene i det daglige samspill med barna, og i samarbeid med foreldrene. Samtidig skal dannelsesgrunnlaget i varetas.

Barnehagen oppfordre alle foreldre/foresatte til å lese Rammeplanen. Denne kan leses i fulltekst ved å følge linken [Rammeplanen](#)

FORSKRIFT OM MILJØRETTET HELSEVERN I BARNEHAGER OG SKOLER

Forskriften stiller en rekke krav til virksomheter som har tilsyn med, og omsorg for, barn.

Formålet er å bidra til at miljøet fremmer helse, trivsel og gode sosiale- og miljømessige forhold, og som samtidig forebygger skader og sykdom.

Kommunelegen har ansvar for regelmessige tilsyn.

ETISKE RETNINGSLINJER

Personalet har, som en del av ansettelsesvilkårene, underskrevet etiske retningslinjer, som for eksempel taushetsplikten.

Etiske retningslinjer er ikke et nytt fenomen, men personalet får skriftlig hvilke etiske standarder som blir forventet i barnehagen.

Samtidig er også de etiske retningslinjene ment som en veiledning for personalet, dersom de skulle komme i eventuelle etiske dilemmaer.

PEDAGOGISK PLAN

En pedagogisk plan (som du nå leser i) er et arbeidsredskap for personalet.

PLAN FOR PSYKOSOSIALT ARBEID I BARNEHAGEN

Dette er et dokument som er utarbeidet av alle 3 barnehagene i Bjerkreim kommune. Planen skal sikre alle barn en god og mobbefri barnehagehverdag.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Denne planen gir en beskrivelse av rutiner og ansvar for å gi førskolebarna en positiv og god overgang fra barnehage til skole.

VEDTEKTER, ERKLÆRINGER OG PLANER FOR FORELDRE

VEDTEKTER

Det er egne vedtekter for Storafjellet FUS barnehage AS.

Alle nye foresatte får kopi av vedtektene.

Når foresatte takker ja til plass i barnehagen, aksepteres samtidig vedtektene.

SERVICEERKLÆRING

Denne erklæringen er en beskrivelse av hvilke forventninger man som forelder kan ha til barnehagen, og også hvilke forventninger barnehagen kan ha til foreldrene.

FOKUSOMRÅDER

Hver høst ved oppstart av nytt barnehageår vil foreldrene få utlevert informasjon om fokusområdene vi skal ha kommende barnehageår.

Fokusområdene er et «grunnlagsdokument» for personalet og et utgangspunkt for samarbeid med foreldrene.

Her vil man finne hva vi har tenkt å fokusere på kommende år, samt en oversikt over planleggingsdagene.

PEDAGOGISK PLAN

Den pedagogiske planen er en introduksjon og forklaring på måten vi i barnehagen arbeider på for å oppfylle kravene i rammeplanen.

Den er først og fremst vårt arbeidsverktøy.

PLAN FOR PSYKOSOSIALT ARBEID I BARNEHAGEN

Denne planen er et dokument som er utarbeidet av alle 3 barnehager i Bjerkreim kommune. Planen skal sikre alle barn en god og mobbefri barnehagehverdag.

OVERGANGEN BARNEHAGE - SKOLE

Denne planen er en beskrivelse av rutiner og ansvar for å gi førskolebarna en positiv og god overgang fra barnehagen til skole.

NOEN BILDER

